

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

การเรียนรู้ร่วมเป็นการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่เด็กพิการประเภทต่างๆ ได้เรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปกติ อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2537 : 1)

ในอดีตเด็กด้อยโอกาสจำนวนค่อนข้างน้อยเท่านั้น ที่สามารถเข้าถึงบริการการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคที่กำลังพัฒนาของโลก นอกจากนั้นยังมีผู้ใหญ่ที่ด้อยโอกาสอีกหลายล้านคนที่ไม่ได้รับการศึกษา แม้แต่การศึกษาในชั้นเริ่มต้นซึ่งเด็กทุกคนควรได้รับ โอกาสทางการศึกษาเป็น ข้อความที่ประกาศไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) และ ได้รับการยืนยันอย่างแข็งขันอีกครั้งในปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษา เพื่อประชาชน (World Declaration on Education for All) ซึ่งระบุว่าผู้ด้อยโอกาสทุกคนมีสิทธิจะได้รับการศึกษาตามที่พวกเขาต้องการ พ่อแม่ผู้ปกครอง มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับคำแนะนำปรึกษา เกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาที่เหมาะสมที่สุดกับความต้องการ สภาพแวดล้อมและความประสงค์ของเด็ก (องค์การยูเนสโก. 2543 : 1 - 7)

ในส่วนของประเทศไทยนั้น ในระดับรัฐบาล ได้มองเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาให้กับผู้ด้อยโอกาสหรือผู้พิการอย่างต่อเนื่องตลอดมา ดังจะเห็นได้จาก ได้มีการกำหนดนโยบายในเรื่องการจัดการศึกษา สำหรับเด็กด้อยโอกาสหรือเด็กพิการ ดังเช่น ในสมัยรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เมื่อปี พ.ศ. 2539 ได้กำหนดนโยบายในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก ที่ด้อยโอกาสหรือเด็กพิการ สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ให้การสนับสนุนองค์กร พัฒนาเอกชนที่จัดการศึกษาให้เด็กพิการ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ดี และกว้างขวางมากขึ้น

2. ให้โรงเรียนปกติรับเด็กเข้าเรียนร่วมมากขึ้น เพื่อกระจายการจัดบริการไปยังพื้นที่ต่างๆอย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยให้คนพิการมีโอกาสเรียนในท้องถิ่นของตน ทำให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นของตนเองได้ รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กพิการได้เข้าเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา โดยจัดให้เรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเดียวกันหรือชั้นเรียนพิเศษตามความเหมาะสม

(ผดุง อารยะวิญญู. 2541 : 28)

ในสมัยรัฐบาลของนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย ได้กำหนดสิทธิของคนพิการด้านการศึกษาไว้ในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการไทย เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2541 ว่า "คนพิการ มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ ทุกรูปแบบของการจัดการศึกษา ตามความต้องการของคนพิการ อย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยไม่มีการจำกัด กีดกัน เลือกปฏิบัติหรือข้อยกเว้นใดๆ" (วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์. ม.ป.ป. : 3)

รัฐบาลสมัยพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและคนด้อยโอกาส ว่า “จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมจัด โครงการจัดการศึกษาและฝึกอบรม โดยการวางระบบนโยบาย กำกับคุณภาพมาตรฐาน สนับสนุนและระดมทรัพยากร เดริยมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน เครือข่ายครอบครัว และอื่นๆ รวมทั้งการศึกษาเพื่อคนพิการหรือทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาส”(กระทรวงศึกษาธิการ.2546 ก : 8)

ในด้านการดำเนินการ ในการจัดการศึกษา ให้กับผู้ด้อยโอกาสหรือเด็กพิการนั้น มีหลายหน่วยงานที่ได้ดำเนินการ ทั้งของภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรต่างๆ โดยในส่วนของหน่วยงานภาครัฐ ได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ สรุปได้ ดังนี้ คือ

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติครั้งแรกในปี พ.ศ. 2500 โดยจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 7 แห่ง คือ โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนวัดพญาขัง โรงเรียนวัดหนัง โรงเรียนวัดนิมานรดี โรงเรียนสามเสนนอก และโรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม ในปี พ.ศ. 2507 ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิช่วยคนตาบอดโพนทะเลแห่งสหรัฐอเมริกา (American Foundation Oversea for the Blind) ในการจัดเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เรียนร่วมกับเด็กปกติที่โรงเรียนพญาไท ทำให้การจัดการเรียนร่วมรู้จักและแพร่หลายในกลุ่มผู้ปกครองเด็กพิการ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2520 มีการประกาศใช้แผนการศึกษาฉบับใหม่ที่กำหนดแนวนโยบายของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับเด็กพิการว่า รัฐพึงจัดและสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้มีความผิดปกติทางร่างกาย จิตใจ หรือสังคม และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ให้ได้รับการศึกษาโดยทั่วถึงกัน และมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็กพิการว่า “เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญาและจิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนธรรมดาก็ได้ตามความเหมาะสม” จากนโยบายดังกล่าวทำให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการชัดเจนขึ้น และการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้รับการยอมรับว่า เป็นอีก

วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กกลุ่มดังกล่าวได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้ารับการศึกษาในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 17-18)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดทำโครงการเรียนร่วมระหว่าง เด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 โดยมีปรัชญา หลักการและเป้าหมายในการจัด คือให้เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตั้งแต่แรกพบความพิการ ได้รับบริการทางการศึกษาและอื่นๆ จนสามารถช่วยเหลือตนเอง มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ สามารถทำงานทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 ก : 5)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มีเจตนาให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคน คู่ครองสิทธิ สร้างความเสมอภาค ให้โอกาสทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและให้โอกาสทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 43 ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ทำให้เกิดกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติเป็นฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 อันเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารงานและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่รัฐจะต้องจัดการศึกษาให้กับทุกคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็กลุ่มเด็กพิการหรือด้อยโอกาสกลุ่มต่างๆ ที่ระบุไว้ อย่างชัดเจนในหมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 วรรค 2 ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” โดยมีหลักการจัดการศึกษาที่ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542 : 10) และในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายปีการศึกษาเพื่อคนพิการขึ้น โดยมีคำขวัญว่า “คนพิการทุกคนที่อยากเรียน ต้องได้เรียน” รวมทั้งได้มีการจัดระบบโครงสร้างการศึกษาเพื่อคนพิการ เพื่อขยายโอกาสให้กับคนพิการทุกกลุ่ม ทุกประเภท และปรับปรุงระบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อคนพิการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (เบญจา ชลธารันนัท และคณะ. 2544 : 7)

จากกระแสการปฏิรูปการศึกษาของประเทศและการเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การศึกษาพิเศษจึงต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่มุ่งให้กลุ่มที่มีความต้องการการศึกษา

แบบพิเศษได้รับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ทั้งในเรื่องการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ เด็กพิการทุกคนที่อยากเรียน ต้องได้เรียน จึงเป็นการประกาศเจตนารมณ์ที่ชัดเจนของกระทรวงศึกษาธิการที่จะเร่งรัด ปรับปรุง และขยายบริการการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป. : 3)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีเขตบริการ 7 อำเภอ มีโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด จำนวน 262 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 : 2546) ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กทุกคนในวัยเรียน ได้จัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในรูปแบบของการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบันมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ รวมทั้งสิ้น 374 คน มีโรงเรียนเรียนร่วม 125 โรงเรียน จากรายงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา 2545 พบว่าในการดำเนินงานยังมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนเห็นว่างานดังกล่าวเป็นภาระเพิ่มเติม นอกเหนือจากภาระงานสอนเด็กปกติ เป็นภาระหนักและยุ่งยาก ความขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ความจำกัดในเรื่องของงบประมาณและการสนับสนุนต่างๆ ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด, 2545 : 5)

จากความเป็นมา ความสำคัญ และข้อจำกัดดังกล่าว จึงทำให้ ผู้วิจัย สนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ตามกรอบของการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัย เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทาง ในการบริหารโรงเรียนเรียนร่วม อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงาน ของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 โดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

โรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ที่ขนาดแตกต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ตามกรอบของการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 30 – 46)

1. ด้านคุณภาพนักเรียน
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน
3. ด้านการบริหารจัดการ
4. ด้านปัจจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนหรือครูผู้รับผิดชอบงานเรียนร่วม ของโรงเรียน เรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 125 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนหรือครูผู้รับผิดชอบงานเรียนร่วม ของโรงเรียน เรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 95 คน ได้มา โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียน โดยกำหนดสัดส่วน กลุ่มตัวอย่างตามตาราง ของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน 3 ขนาด คือ เล็ก กลาง ใหญ่
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนร่วม ตามกรอบ ของ การดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการเรียน การสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนเรียนร่วม หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ที่จัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ
2. เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม เด็กปัญญาเลิศ เด็กสมาธิสั้น เด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องทางการสื่อความหมายและการพูด และเด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน
3. การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในชั้นเรียนปกติของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านั้นได้มีโอกาสเรียนรู้ ตามรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้นให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข
4. คุณภาพนักเรียน หมายถึง ความสามารถทางทักษะพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน ที่มีอยู่ในตัวของเด็กนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ คือทักษะการช่วยเหลือตัวเอง ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิต และทักษะการทำงานอาชีพ ได้รับการพัฒนา การฝึกฝนเพิ่มเติม จนเป็นความสามารถสูงสุดได้
5. กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การออกแบบและกำหนดภารกิจการสอนซึ่งได้แก่การวางแผนพัฒนานักเรียนรายบุคคล การจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนเพื่อการเรียนร่วม การวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง
6. การบริหารจัดการ หมายถึง การวางแผน การควบคุมกำกับดูแล การอำนวยความสะดวก ตลอดจนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านข้อมูลข่าวสาร บุคลากร งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาพิเศษ การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ การนิเทศภายในโรงเรียน และการประเมินผลในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
7. ปัจจัย หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ในด้านความรู้ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม
8. สภาพ หมายถึง ลักษณะที่รับรู้ได้ถึงการดำเนินงานเรียนร่วม ที่โรงเรียนได้จัดกระทำอยู่แล้ว ในกรอบของการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการ และด้านปัจจัย

9. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องในการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนร่วมตามกรอบการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการ และด้านปัจจัย

10. ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

11. ครูผู้รับผิดชอบงานเรียนร่วม หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบโครงการหรือครูที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้ดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

12. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนที่แบ่งตามจำนวนนักเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121 - 300 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนมากกว่า 300 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อสังเกตเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนเรียนร่วม สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนร่วม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น